

[Ole Bjørn Kraft.]

Jeg begriber ikke de indvendinger, som rejses mod en folkeafstemning om denne sag. Det er sagligt meget svagt begrundet. Man kan nemlig ikke være blind for, at dette spørgsmål om valgretten har den danske vælgerbefolkning hele tiden knyttet til spørgsmålet om forfatningsændringen, den har ventet, at dette spørgsmål skulle blive løst gennem forfatningen, og kun gennem forfatningen, og derfor er det ganske urigtigt, når den højtærede minister — tror jeg — sagde, at folkerepræsentanterne her har ret til at træffe disse beslutninger; man kunne vedtage disse love, det var det, vi var her for. Ja, det er rigtigt, selvfølgelig har folkerepræsentationen ret til at vedtage de love, som den vil, men det er ikke nogen begrundelse for at afvise, at man ved nogle lejligheder spørger befolkningen, især når forholdet ovenikøbet er det, at man med fuld ret kan sige, at vi, der sidder her, ikke har fået vore stemmer efter vor stilling til valgsalderen. Den har befolkningen hele tiden regnet med, at den skulle den få lejlighed til at tage stilling til den dag, forfatningsforslaget efter grundloven kom ud til folkeafstemning, og derfor har det ikke spillet nogen rolle i den almindelige politiske diskussion, derfor har det ikke været bestemende ved afstemningerne ved valget, og derfor har vi efter min opfattelse i realiteten ikke et afgørende mandat til at kunne ændre det, fordi vælgerne med rette mener, at det var en sag, som de kunne tage stilling til den dag, grundlovsforhandlingerne var endt. Nuvel, det viser sig at være vanskeligt at få denne forfatningsændring gennemført. Hvad var da naturligere end at tage just dette spørgsmål ud af debatten, lægge det frem til en folkeafstemning og derved opnå, hvad regeringen dog burde stræbe efter: at få vejen ryddet for en forfatningsændring, der også kunne medføre, hvad jeg er helt enig i, en ændring i det urimelige forhold, at man kan blive helt op til 39 år, før man kan stemme til landstinget.

Det er rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Holger Eriksen siger, at vi ikke har en forfatning, der indeholder krav om folkeafstemning, men vi har en grundlov, som forudsætter, at der skal være folkeafstemning om spørgsmål, der knytter sig særlig til forfatningen. Befolkningen har ventet at komme til at tage stilling ved folkeafstemning til dette spørgsmål, og vi har en forfatning, der åbner rigsdagen adgang til at sende en sag ud til folkeafstemning.

Jeg kan ikke forstå, hvor denne vold-

some modstand mod at lade et sådant enkelt, klart spørgsmål sende ud til folkeafstemning pludselig kommer fra. Man kunne jo ovenikøbet stille det op med tre rubrikker og lade vælgerne afgøre, om vi skulle have 25 eller 23 eller 21 års valgsalder. Så kunne vi for en gangs skyld få en fuldstændig klar tilkendegivelse af, hvor folkeflertallet stod i dette land, og det er dog vel egentlig det, der er meningen med et demokrati. Der er mange spørgsmål, som ikke egner sig til folkeafstemning, og hvor det er vanskeligt at stille et klart spørgsmål og få et klart svar, men her er der da endelig et spørgsmål, der ingen vanskeligheder volder.

Må jeg også have lov at erindre det ærede medlem hr. Steen om, at det hele tiden har været det radikale partis standpunkt, at hvis der var blot et antageligt mindretal i rigsdagen, der krævede en folkeafstemning, så burde sagen sendes ud til afstemning. Det har det ærede medlems så højt agtede leder gennem mange år, dr. Munch, udtalt, og det radikale parti har gang på gang motiveret sine egne forslag om folkeafstemning just på denne måde. Her er der altså en sag, hvortil vælgerne ikke har taget noget standpunkt, som er knyttet til forfatningen, som er enkel og ligetil, hvorfor dog så ikke lægge denne sag ud til folkeafstemning, inden man træffer en beslutning af denne karakter, som ovenikøbet vil hindre en forfatningsændring, som vi ønsker. Og når det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) siger, at han er overbevist om, at der er et stort flertal for forslaget, så må det da være, i det mindste ikke en grund til at modsætte sig, men en grund til til at få det bekræftet. I det øjeblik, det er blevet bekræftet, vil vejen for grundlovsændringen også være langt lettere end hidtil.

Derfor henstiller jeg endnu en gang, at man tager dette spørgsmål op til en overvejelse og ikke træffer nogen beslutning. Det er jo ikke en sag, der er ny for regeringen eller regeringspartierne, for som sagt det er måneder siden, det konservative folkeparti har bedt dem overveje denne sag, og jeg tror ikke, man skal afvise den på den måde, for så kommer vi ind i en situation, hvor vi gennem lange, lange tider vil have det fuldstændig urimelige forhold, at man har 21 år som valgsalder til kommunale valg, 25 år til folketinget og 35 år til landstinget. Det er ikke en rationel måde at ordne et spørgsmål på, der er af så principiel karakter som det foreliggende.